

Міністерство освіти і науки України

**Державний вищий навчальний заклад
«Херсонський державний
аграрний університет»**

Біолого-технологічний факультет

НАУКОВО-ІНФОРМАЦІЙНИЙ ВІСНИК

ВИПУСК – 13

**ЗБІРНИК ІНФОРМАЦІЙНИХ ПОВІДОМЛЕНЬ,
СТАТТЕЙ, ДОПОВІДЕЙ І ТЕЗ НАУКОВО-ПРАКТИЧНИХ
КОНФЕРЕНЦІЙ ВИКЛАДАЧІВ, АСПІРАНТІВ,
МАГІСТРІВ, СТУДЕНТІВ**

Херсон - 2020

<i>Козир В.С. Экстерьерные отличия бычков отечественных пород скота в онтогенезе</i>	101
<i>Козир В.С., Дімчя Г.Г., Денисюк О.В., Майстренко А.Н., Показники тіло будови телиць сірої української породи в різні вікові та часові періоди</i>	109
<i>Крамаренко О.С., Сухоручко Т.О., Крамаренко С.С. Поліморфізм та асоціація STR –локусів із ознаками росту телиць південної м'ясної породи</i>	112
<i>Лисенко Л.Б., Корбич Н.М., Заруба К.В. Вплив розміру смушків на продуктивність ягнят асканійської каракульської породи</i>	137
<i>Марюхніч О.С., Туніковська Л.Г. Дослідженні впливу інтенсивності вирощування ремонтного молодняку на відгодівельні якості свиноматок великої білої породи в умовах ПРАТ «Агропромислова компанія» Запорізької області</i>	137
<i>Овдієнко А.М., Овдієнко К.Т., Корбич Н.М. Породи бджіл України</i>	142
<i>Оглобля В.В., Кравченко О.І., Повод М.Г. Відтворювальні якості свиноматок за різного варіанту розведення</i>	146
<i>Пелих В.Г. Селекційно-технологічне значення співвідношення статей у свинарстві</i>	149
<i>Пелих В.Г., Круподер М.С. Продуктивні якості свиней різного походження</i>	153
<i>Пелипенко А.В., Повод М.Г. Відтворювальні якості свиноматок за різних варіантів розведення</i>	157
<i>Сарана А.В., Папакіна Н.С. Особливості комплексної оцінки овець таврійського типу асканійської тонкорунної породи</i>	163
<i>Сідашова С.О., Попова І.М., Стадницька О.І., Стрижак С.А. Динаміка продуктивно-репродуктивних показників корів племядра південної популяції новоствореної української червоної молочної породи</i>	167
<i>Ткачова І.В. Чистопорідне розведення коней в умовах обмеженого генофонду</i>	175
<i>Ушакова С.В. Відгодівельні та м'ясні якості свиней у схрещуванні</i>	184
<i>Халак В.І., Горчанок А.В., Літвіщенко Л.О., Бордун О.М. Відтворювальні якості свиноматок великої білої породи зарубіжної селекції</i>	187
<i>Халак В. І., Пелих Н. Л., Шепель Н.О. Відгодівельні та м'ясні якості молодняку свиней універсального напрямку продуктивності та рівень їх фенотипової консолідації</i>	193
<i>Черненко О.М., Черненко О.І., Губаренко Н.Ю., Результати раннього осіменіння телиць та відтворювальна функція корів різних генотип</i>	199
<i>Швачка Р.П., Повод М.Г. Відтворні якості свиноматок ірландської селекції залежно від породних поєднань за різної тривалості підсисного періоду в умовах промислового комплексу</i>	205
<i>Шевченко Ю.А., Пелих Н.Л. Обґрунтування комплексної оцінки відгодівельних якостей свиней</i>	209

УДК 636.4.033

ОБҐРУНТУВАННЯ КОМПЛЕКСНОЇ ОЦІНКИ ВІДГОДІВЕЛЬНИХ ЯКОСТЕЙ СВИНЕЙ

Шевченко Ю.А. - здобувач вищої освіти, магістр з ТВППТ,

Пелих Н.Л. – к. с.г. н., доцент

ДВНЗ «Херсонський державний аграрний університет»

Для забезпечення необхідного росту і розвитку свиней повинні бути створені відповідні умови утримання, повноцінної годівлі (збалансованої за всіма поживними речовинами) та догляду [1, 3, 4]. На сьогоднішній день перед свинарством стоять такі задачі: підвищення продуктивних якостей з одночасним зниженням витрат кормів на одиницю приросту [2, 5, 7]. Для характеристики росту і розвитку молодняку свиней, крім зазначення живої маси, ми розраховували середньодобові та відносні прирости (табл. 1).

Встановлено, що поросята були розподілені на класи (M^- , M^0 , M^+) в залежності від живої маси у два місяці. Цей принцип розподілу пояснюється тим, що для ведення успішної селекційної роботи необхідно виявити високопродуктивних поросят на початкових етапах вирощування.

У віці 2-х місяців з найвищою живою масою були поросята класу M^+ (22,37 кг), які переважали середнє значення по стаду на 1,84 кг. А жива маса поросят класів M^- (18,82 кг) та M^0 (20,43 кг) була нижчою від середнього значення на 1,71 кг та 0,1 кг відповідно. Проте за віковий період 2-4 міс. найвищу компенсаторну здатність проявили поросята класу M^- . Доказом цього є показники середньодобових та відносних приростів.

Таблиця 1 - Показники росту та розвитку свинок

Віковий період, міс.	Клас розподілу	Жива маса, кг	Середньодобовий приріст, г	Відносний приріст, %
2-4	M ⁻	18,82±0,18	638,89±13,35	203,70±4,07
	M ⁰	20,43±0,13	576,94±10,31	169,45±2,60
	M ⁺	22,37±0,19	616,11±8,74	165,35±2,65
Середнє по стаду		20,53±0,27	607,28±7,81	178,50±3,53
4-6	M ⁻	57,16±0,87	830,74±31,74	87,76±4,62
	M ⁰	55,04±0,70	928,47±7,98	101,43±1,79
	M ⁺	59,33±0,58	855,56±32,51	86,46±4,03
Середнє по стаду		56,96±0,52	877,28±15,62	92,93±2,29
2-6	M ⁻	107,00±1,11	734,81±9,76	469,03±9,27
	M ⁰	110,75±0,69	752,71±4,92	442,30±2,35
	M ⁺	110,67±1,63	735,83±13,34	394,96±7,62
Середнє по стаду		109,6±0,70	742,28±5,37	436,12±6,48

Так, молодняк класу M⁻ мав середньодобовий приріст 638,89 г, що на 31,61 г вище від середнього значення, а також відносний приріст 203,7 %, що на 25,2 % вище від середнього значення. Поросята ж класів M⁰ і M⁺ мали нижчі відносні прирости (на 9,05 % та 13,15 % від середнього значення), але середньодобові прирости виявилися вищими у класу M⁺ (616,11 г) на 8,83 г від середнього значення і нижчими у класу M⁰ (576,94 г) на 30,34 г відповідно. Тому, згідно зазначених вище передумов, жива маса у 4 міс. була вищою у поросят класів M⁻ (57,16 кг) і M⁺ (59,33 кг), що на 0,2 кг та на 2,37 кг вище від середнього значення. А от у поросят класу M⁰ вона виявилася нижчою на 1,92 кг від середнього значення.

Протягом вікового періоду 4-6 міс. з вищими середньодобовим (928,47 г) та відносним (101,43 %) приростами виявилися поросята класу M^0 , що на 51,19 г та на 8,5 % вище середніх значень відповідно. Поросята ж класів M^- і M^+ мали нижчі як середньодобові (на 46,54 г та на 21,72 г від середнього значення), так і відносні прирости (на 5,17 % та на 6,47 % відповідно). Тому, зважаючи на коливання значень показників інтенсивності росту, жива маса в 6 міс. вже мала більш стабільний характер, хоча були і незначні відхилення. Так, за даним показником дещо вищі значення мали поросята класів M^0 (110,75 кг) і M^+ (110,67 кг), що на 1,15 кг та на 1,07 кг вище середнього значення, а показник поросят класу M^- (107,0 кг) був нижчим на 2,6 кг.

Середньодобові прирости протягом вікового періоду 2-6 міс. у всіх класів майже не відрізнялися: у поросят класу M^0 вище на 10,43 г від середнього значення, а у поросят класів M^- і M^+ були нижчі на 7,47 г та на 7,0 г відповідно. А от відносний приріст значно відрізнявся: у поросят класів M^- та M^0 він був вищим на 32,91 % та на 6,18 % відповідно, а у поросят класу M^+ – нижчим на 41,16 % від середнього значення.

Відгодівельні якості свинок при відгодівлі їх до живої маси 100 кг представлені у таблиці 2.

Встановлено, що свинки класу M^+ досягали вказаної живої маси на 2,44 дні раніше за середнє значення, при цьому витрати корму були найнижчими 2,77 кг, що на 0,04 кг нижче від середнього значення. А свинки класів M^- і M^0 досягали живої маси 100 кг на 0,33 та на 1,58 днів відповідно пізніше за середнє значення, при цьому витрати корму були вищими на 0,01 кг та на 0,03 кг від середнього значення. Середньодобовий приріст за весь період відгодівлі виявився дещо вищим у свинок класу M^+ на 5,61 г і нижчим у свинок класів M^- і M^0 – на 2,59 г та на 2,26 г відповідно від середнього значення.

Таблиця 2 - Відгодівельні якості свинок

Клас розподілу	Вік досягнення живої маси 100 кг, днів	Середньодобовий приріст, г	Витрати корму на 1 кг приросту, кг
M ⁻	172,33±1,62	743,98±9,69	2,82±0,03
M ⁰	173,58±0,90	744,31±4,45	2,84±0,01
M ⁺	169,56±0,29	752,18±6,05	2,77±0,00
Середнє по стаду	172,00±0,67	746,57±3,78	2,81±0,01

Отже, розподіл свинок на класи за живою масою у два місяці дав змогу нам переконатися, що в кінці відгодівлі показники інтенсивності росту тварин знаходилися майже на одному рівні. Але протягом окремих вікових періодів (2-4 міс. та 4-6 міс.) спостерігалися значні коливання, особливо у свинок класів M⁻ та M⁰. Поросята ж класу M⁺ характеризувалися рівномірним ростом протягом всіх вікових періодів. Зважаючи на те, що всі тварини трьох класів знаходилися в однакових умовах на період дослідження, можна зробити висновок, що на рівномірність росту вплинули генетичні фактори, а саме показник – жива маса у віці двох місяців. Також не можна не відмітити той факт, що свинки класу M⁺ є скоростиглішими і при цьому витрати корму на одиницю приросту нижчі. Тому нашими дослідженнями встановлено, що більш продуктивними з рівномірним ростом і розвитком виявилися свинки класу M⁺ і доцільніше було б використовувати їх у відтворенні.

Кореляційним зв'язкам продуктивних ознак приділяється велика увага [6].

Нашими дослідженнями встановлена кореляційна залежність між розвитком свинок та їх відгодівельними якостями (табл. 3).

Таблиця 3 - Коефіцієнти кореляції між розвитком та відгодівельними якостями свинок

Показники	Жива маса в 2 міс., кг	Жива маса в 4 міс., кг	Жива маса в 6 міс., кг	Вік досягнення живої маси 100 кг, днів	Середньодобовий приріст, г	Витрати кормів, кг
	X ₁	X ₂	X ₃	X ₄	X ₅	X ₆
X ₁	1	-	-	-	-	-
X ₂	0,45*	1	-	-	-	-
X ₃	0,40*	-0,15	1	-	-	-
X ₄	-0,30	-0,06	-0,32	1	-	-
X ₅	0,14	0,04	0,58***	-0,54**	1	-
X ₆	-0,30	-0,06	-0,32	1,00***	-0,54**	1

Примітка: * - P<0,05; ** - P<0,01; *** - P<0,001

Виявлена середня кореляційна залежність між живою масою у два місяці з показниками: живої маси у чотири місяці (0,45, P<0,05) та живої маси у шість місяців (0,40, P<0,05). Також встановлений зв'язок на середньому рівні між живою масою у шість місяців та середньодобовим приростом (0,58) з високою вірогідністю (P<0,001). Від'ємна середня кореляція спостерігається між віком досягнення живої маси 100 кг і середньодобовим приростом (-0,54, P<0,01), та між середньодобовим приростом і витратами кормів (-0,54, P<0,01). З високою вірогідністю (P<0,001) виявлений сильний кореляційний зв'язок між віком досягнення живої маси 100 кг та витратами кормів (1,00).

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Бірта Г.О., Бургу Ю.Г. Вимоги до товарної якості забійних свиней і одержаної свинини. *Науковий вісник Полтавського університету споживчої кооперації України*. 2009. №1 (37). С 73-76.
2. Гамілов С.М. Аналіз використання м'ясних генотипів свиней при

різних методах розведення в умовах СГПП «Техмет-Юг» Миколаївської області. *Вісник аграрної науки Причорномор'я*. 2015. Вип. 2, Т. 2. С. 220-223.

3. Генофонд свиней та їх продуктивність залежно від генетичних факторів: веб-сайт. URL: <https://westudents.com.ua/glavy/90498-1-genofond-sviney-ta-h-produktivnst-zalejno-vd-genetichnih-faktorv.html>

4. Гетья А.А. Організація селекційного процесу в сучасному свинарстві: монографія / А.А. Гетья. Полтава, 2009. 192 с.

5. Закономірність росту свиней різних генотипів: веб-сайт. URL [http://base.dnsgb.com.ua/files/journal/Visnyk-agrarnoi-nauky-Prychornomorja/VANP2006/VANP2006-3\(35\)_tom2/Visnik_2006-3\(35\)_tom2.pdf#page=116](http://base.dnsgb.com.ua/files/journal/Visnyk-agrarnoi-nauky-Prychornomorja/VANP2006/VANP2006-3(35)_tom2/Visnik_2006-3(35)_tom2.pdf#page=116)

6. Кореляція. Коефіцієнт кореляції: веб-сайт. URL: <https://teta.at.ua/statustuka/lekcija13.pdf>

7. Топіха В.С. Вивчення м'ясних якостей свиней вітчизняного та імпортного генофонду в умовах промислової технології. *Свинарство: міжвід. темат. наук. зб.* Полтава, 2014. Вип. 65. С. 59-64.